

Na osnovu člana 315. tačka 3. Ustava Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Predsedništvo Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije izdaje

Ukaz o proglašenju Zakona o ratifikaciji Konvencije Međunarodne organizacije rada broj 156 o jednakim mogućnostima i tretmanu za radnike i radnice (radnici sa porodičnim obavezama)

Proglašava se Zakon o ratifikaciji Konvencije Međunarodne organizacije rada broj 156 o jednakim mogućnostima i tretmanu za radnike i radnice (radnici sa porodičnim obavezama), koji je usvojila Skupština SFRJ, na sednici Saveznog veća od 25. juna 1987. godine i na sednici Veća republika i pokrajina od 30. juna 1987. godine.

P. br. 716

30. juna 1987. godine

Beograd

Predsednik
Predsedništva SFRJ,
Lazar Mojkov, s.r.

Predsednik
Skupštine SFRJ,
dr **Marjan Rožič**, s.r.

Zakon o ratifikaciji Konvencije Međunarodne organizacije rada broj 156 o jednakim mogućnostima i tretmanu za radnike i radnice (radnici sa porodičnim obavezama)

Zakon je objavljen u "Službenom listu SFRJ - Međunarodni ugovori", br. 7/87 od 3.7.1987. godine.

Član 1

Ratifikuje se Konvencija Međunarodne organizacije rada broj 156 o jednakim mogućnostima i tretmanu za radnike i radnice (radnici sa porodičnim obavezama), usvojena na 67 zasedanju Generalne konferencije Međunarodne organizacije rada, 23. juna 1981. godine u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2

Tekst Konvencije u originalu na engleskom jeziku i prevodu na srpskohrvatskom jeziku glasi:

KONVENCIJA BROJ 156 O JEDNAKIM MOGUĆNOSTIMA I TRETMANU ZA RADNIKE I RADNICE (RADNICI SA PORODIČNIM OBAVEZAMA)

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada,

Koju je u Ženevi sazvao Administrativni savet Međunarodnog biroa rada i koja se sastala na svom 67 zasedanju 3. juna 1981. godine,

Primajući k znanju Filadelfijsku deklaraciju o ciljevima i zadacima Međunarodne organizacije rada, koja priznaje da "sva ljudska bića, bez obzira na rasu, veru ili pol, imaju pravo da postiču svoj materijalni napredak i svoj duhovni razvoj u uslovima slobode i dostojanstva, ekonomske sigurnosti i jednakih mogućnosti",

Primajući k znanju odredbe Deklaracije o jednakim mogućnostima i tretmanu za žene radnice i Rezolucije o akcionom planu radi unapređenja jednakih mogućnosti i tretmana za žene radnice, koje je usvojila Međunarodna konferencija rada 1975. godine,

Primajući k znanju odredbe međunarodnih konvencija i preporuka o radu čiji je cilj da se obezbede jednake mogućnosti i tretman za radnike i radnice, na ime Konvencije i Preporuke o diskriminaciji u pogledu zaposlenja i zanimanja, 1958. godine i osmog dela Preporuke o razvoju ljudskih resursa, 1975. godine,

Podsećajući da Konvencija o diskriminaciji u pogledu zaposlenja i zanimanja, 1958. godine ne predviđa izričito razlike koje se prave na bazi porodičnih obaveza i smatrajući da su u ovom pogledu potrebne dopunske norme,

Primajući k znanju odredbe Preporuke o zapošljavanju žena sa porodičnim obavezama, 1965. godine i imajući u vidu promene do kojih je došlo od njenog usvajanja,

Konstatujući da su instrumente o jednakim mogućnostima i tretmanu za muškarce i žene usvojile i Ujedinjene nacije i druge specijalizovane agencije i podsećajući, posebno, na 14 stav preambule Konvencije Ujedinjenih nacija o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena, 1979. godine, kojim se kaže da su države potpisnice "svesne da je promena u tradicionalnoj ulozi muškaraca i žena u društvu i u porodici potrebna da bi se postigla puna jednakost između muškaraca i žena",

Priznavajući da su problemi radnika sa porodičnim obavezama aspekti širih pitanja koja se odnose na porodicu i društvo i o kojima treba voditi računa u nacionalnim politikama,

Uviđajući da je potrebno da se obezbede stvarno jednake mogućnosti i jednak tretman radnika i radnica sa porodičnim obavezama i tih radnika sa ostalim radnicima,

Smatrajući da su mnogi problemi s kojima su svi radnici suočeni veći kada je reč o radnicima sa porodičnim obavezama i priznajući potrebu da se poboljšaju uslovi ovih drugih, kako merama koje odgovaraju njihovim posebnim potrebama tako i merama koje treba da poboljšaju uslove radnika uopšte,

Pošto je odlučila da usvoji određene predloge jednakim mogućnostima i jednakom tretmanu radnika i radnica, radnika sa porodičnim obavezama, što je 5 tačka dnevnog reda zasedanja i

Pošto je rešila da ovi predlozi uzmu oblik međunarodne konvencije, usvaja 23. juna 1981. godine sledeću konvenciju, koja se može nazvati Konvencija o radnicima sa porodičnim obavezama, 1981. godine

Član 1

1. Ova konvencija se primenjuje na radnike i radnice sa obavezama prema njihovoj deci koju izdržavaju, kada im te obaveze ograničavaju mogućnost da se pripreme za ekonomsku aktivnost, uključe u nju, učestvuju u njoj ili napreduju.

2. Odredbe ove konvencije primenjivaće se isto tako i na radnike i radnice sa obavezama prema drugim članovima njihove uže porodice kojima je nesumljivo potrebna njihova nega ili pomoć, kada im te obaveze ograničavaju mogućnost da se pripreme, za ekonomsku aktivnost, uključe u nju, učestvuju u njoj ili napreduju.

3. Za svrhe ove konvencije, izrazi "izdržavano dete i drugi član uže porodice kome je nesumnjivo potrebna nega ili pomoć" označavaju lica definisana kao takva u svakoj zemlji na jedan od načina navedenih u članu 9 ove konvencije.

4. Radnici iz st. 1 i 2 ovog člana u daljem tekstu su "radnici sa porodičnim obavezama".

Član 2

Ova konvencija primenjuje se na sve grane privredne delatnosti i na sve kategorije radnika.

Član 3

1. Radi postizanja stvarne jednakosti u pogledu mogućnosti i tretmana radnika i radnica, svaka članica treba da postavi kao cilj svoje nacionalne politike da se licima sa porodičnim obavezama koja rade ili žele da rade omogući da iskoriste svoje pravo na to, a da ne budu podvrgnuta diskriminaciji i, ako je to moguće bez konflikta između njihovog zaposlenja i porodičnih obaveza.

2. Za svrhe iz stava 1 ovog člana izraz "diskriminacija" znači diskriminaciju u pogledu zaposlenja i zanimanja prema definiciji iz čl. 1 i 5 Konvencije o diskriminaciji u pogledu zaposlenja i zanimanja, 1958. godine.

Član 4

Radi postizanja stvarne jednakosti u pogledu mogućnosti i tretmana radnika i radnica, treba preduzeti sve mere saglasne nacionalnim uslovima i mogućnostima:

(a) da se radnicima sa porodičnim obavezama omogući da koriste svoje pravo slobodnog izbora zaposlenja,

(b) da se vodi računa o njihovim potrebama u pogledu uslova zaposlenja i socijalne zaštite.

Član 5

Treba i dalje preduzimati sve mere koje su u skladu sa nacionalnim uslovima i mogućnostima:

(a) da se uzmu u obzir potrebe radnika sa porodičnim obavezama u oblasti društvenog planiranja,

(b) da se razviju ili unaprede društvene službe, javne ili privatne, kao što su službe i ustanove za brigu o deci i za pomoć porodici.

Član 6

Nadležni organi vlasti i tela u svakoj zemlji treba da preduzmu odgovarajuće mere za unapređenje informisanja i obrazovanja kako bi javnost bolje shvatila princip jednakih mogućnosti i tretmana radnika i radnica i probleme radnika sa porodičnim obavezama i kako bi se stvorila klima koja doprinosi rešavanju ovih problema.

Član 7

Treba preduzeti sve mere saglasne nacionalnim uslovima i mogućnostima, uključujući i mere u oblasti profesionalne orijentacije i obuke, kojima bi se radnicima sa porodičnim obavezama omogućilo da postanu i ostanu sastavni deo radne snage, kao i to da se ponovo uključe u rad posle odsustva zbog tih obaveza.

Član 8

Porodične obaveze ne smeju, kao takve, da predstavljaju valjan razlog za prestanak radnog odnosa.

Član 9

Određbe ove konvencije mogu se primenjivati kroz zakone, odnosno propise, kolektivne sporazume, propise o radnim odnosima, arbitražne i sudske odluke ili njihovim kombinovanjem ili na neki drugi odgovarajući način u skladu sa nacionalnom praksom, vodeći računa o nacionalnim uslovima.

Član 10

1. Određbe ove konvencije mogu se primenjivati u etapama ako je potrebno, vodeći računa o nacionalnim uslovima, s tim da se mere koje su u tu svrhu preduzete u svakom slučaju primenjuju na sve radnike obuhvaćene stavom 1 člana 1.

2. Svaka članica koje ratifikuje ovu konvenciju treba da u prvom izveštaju o primeni Konvencije, koji se podnosi na osnovu člana 22 Ustava Međunarodne organizacije rada, navede da li i kako namerava da koristi mogućnost koja se pruža stavom 1 ovog člana, a da u kasnijim izveštajima navede u kojoj meri je Konvencija u tom pogledu primenjena ili se predlaže da se primeni.

Član 11

Organizacije poslodavaca i radnika imaju pravo da učestvuju, u skladu sa nacionalnim uslovima i praksom, u razradi i primeni mera čiji je cilj sprovođenje u delo odredaba ove konvencije.

Član 12

Formalna ratifikacija ove konvencije dostavlja se generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada radi registracije.

Član 13

1. Ova konvencija obavezuje samo one članice Međunarodne organizacije rada čiju je ratifikaciju registrovao generalni direktor.

2. Ona stupa na snagu 12 meseci od datuma kada je generalni direktor registrovao ratifikacije dve članice.

3. Posle toga, ova konvencija za svaku članicu stupa na snagu 12 meseci od datuma registrovanja njene ratifikacije.

Član 14

1. Članica koja je ratifikovala ovu konvenciju može da je otkáže po isteku deset godina od datuma kada je Konvencija prvi put stupila na snagu, jednim aktom koji se dostavlja generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada radi registracije. To otkazivanje stupa na snagu po isteku jedne godine od datuma njegove registracije.

2. Svaka članica koja je ratifikovala ovu konvenciju i koja u toku godine koja sledi posle isteka perioda od deset godina pomenutog u prethodnom stavu ne iskoristi pravo na otkazivanje predviđeno ovim članom, biće obavezna za sledeći period od deset godina, a posle toga može da otkáže ovu konvenciju po isteku svakog desetogodišnjeg perioda pod uslovima predviđenim ovim članom.

Član 15

1. Generalni direktor Međunarodnog biroa rada treba da obavesti sve članice Međunarodne organizacije rada o registrovanju svih ratifikacija i otkazivanja koje su mu dostavile članice organizacije.

2. Kada bude obaveštavao članice Organizacije o registrovanju druge ratifikacije koja mu je dostavljena, generalni direktor će skrenuti pažnju članicama Organizacije na datum stupanja Konvencije na snagu.

Član 16

Generalni direktor Međunarodnog biroa rada dostavlja generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, radi registracije, u skladu sa članom 102 Povelje Ujedinjenih nacija, sve podatke o svim ratifikacijama i otkazivanjima koje je on registrovao u skladu sa odredbama prethodnih članova.

Član 17

Onda kada to bude smatrao za potrebno, Administrativni savet Međunarodnog biroa rada podneće Generalnoj konferenciji izveštaj o primeni ove konvencije i razmotriće da li je poželjno da se na dnevni red Konferencije stavi pitanje njene celovite ili delimične revizije.

Član 18

1. Ako Konferencija usvoji novu konvenciju kojom se revidira ova konvencija, u celini ili delimično, i ako se novom konvencijom ne predviđa drugačije.

(a) ratifikacija od strane nekog člana nove konvencije kojom se vrši revizija povlači ipso jure neposredno otkazivanje ove konvencije, bez obzira na odredbe člana 14, ako i kada nova konvencija kojom se vrši revizija stupa na snagu,

(b) od datuma stupanja na snagu nove konvencije kojom se vrši revizija, ova konvencija prestaje da bude otvorena za ratifikaciju od strane članica.

2. Ova konvencija u svakom slučaju ostaje na snazi u svom sadašnjem obliku i sadržaju za one članice koje su je ratifikovale, ali nisu ratifikovale konvenciju kojom se vrši revizija.

Član 19

Engleska i francuska verzija teksta ove konvencije podjednako su verodostojne.

Predsednik Konferencije,

Aliun Dianj, s.r.

Generalni direktor
Međunarodnog biroa rada,

Fransis Blanšar, s.r.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ - Međunarodni ugovori".